

SPOMIENKA NA

prof. MUDr. Ivana Rektora, CSc., FCMA, FANA, FEAN

Za profesorom Ivanom Rektorem (1948 – 2026)

■ doc. MUDr. Vladimír Donáth, CSc.

Keď prišla tá správa, nedalo sa mi uveriť. Dňa 14. júna 2026 nás vo veku 77 rokov opustil prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc., FCMA, FANA, FEAN, jedna z najvýraznejších osobností československej a českej neurológie a neurovied.

Ivan Rektor absolvoval medicínske štúdium na Lekárskej fakulte vtedajšej Univerzity J. E. Purkyně v Brne. Po prvých rokoch neurologickej praxe v Uherskom Hradišti spojil svoju ďalšiu kariéru s brnianskou neurológiou. V roku 1993 bol vymenovaný za profesora neurológie a dve desaťročia viedol I. neurologickú kliniku LF Masarykovej univerzity a Fakultnej nemocnice u sv. Anny v Brne.

Profesor Rektor bol medzinárodne uznávaný odborník predovšetkým v oblasti epileptológie, klinickej neurofyziológie, Parkinsonovej choroby a ďalších porúch hybnosti. Jeho vedecký záber však bol oveľa širší – od funkčnej organizácie mozgu a kognitívnych neurovied až po výskum vzťahu mozgu a hudby či neurobiologických následkov extrémneho stresu a traumy. Patril tiež k osobnostiam, ktoré sa významne podieľali na vzniku a rozvoji Stredoeurópskeho technologického inštitútu CEITEC v Brne.

Mimoriadnu váhu má spomienka na profesora Rektora práve na stránkach *Neurológie pre prax*. Bol zakladateľom časopisu *Neurologie pro praxi* a zakladajúcim predsedom redakčnej rady. Odborné smerovanie časopisu ovplyvňoval 25 rokov. Časopis od začiatku koncipoval ako prakticky orientované periodikum určené českej i slovenskej neurologickej obci, ako priestor pre postgraduálne vzdelávanie, prehľadové práce, kazuistiky a vzájomnú odbornú komunikáciu. Aj slovenská verzia *Neurológia pre prax* tak zostáva jednou z trvalých súčastí jeho odkazu českej a slovenskej neurológie.

Pre slovenskú neurológiu mal Ivan Rektor rovnako osobitný význam. Nikdy nezabudol na svoje slovenské korene. Bol zakladateľom a spoluorganizátorom Levočských pracovných dní neuropsychiatrie, ktoré sa stali miestom stretávania neurológov, psychiatrov a odborníkov ďalších neurovedných disciplín. Podporoval odborné kontakty medzi slovenskými a českými pracovníkmi a mnohým slovenským kolegom umožnil stáže, konzultácie a spoluprácu v Brne.

Ivan Rektor však nebol iba vynikajúcim neurológom a vedcom. Bol človekom mimoriadne širokého rozhľadu so záujmom o históriu, literatúru, hudbu a umenie, s originálnym humorom

a neustálou zvedavosťou. Bol vizionárom, úžasným lekárom a akademikom, človekom plným elánu a nápadov.

Zúčastnili sme sa spolu na viacerých medzinárodných kongresoch. Spomínam napríklad na International Bethel-Cleveland Clinic Epilepsy Symposia v Clevelande. Obdivoval som jeho jazykové vlohy – Ivan plynulo hovoril viacerými jazykmi a mal neuveriteľné komunikačné schopnosti. Poznal sa azda so všetkými významnými epileptológmi. Nezištne ma predstavil napríklad prof. Martinovi Brodiemu z Glasgowu, prof. Michaelovi Sperlingovi z USA, manželom Andermannovcom z Montrealu, prof. Jeromovi Engelovi Jr. z USA, prof. Ryvlinovi z Francúzska, prof. Helen Cross a ďalším.

Udivujúca pre mňa bola jeho znalosť stavebných slohov, ktorú som mal možnosť obdivovať pri spoločnej ceste po Toskánsku vrátane ochutnávky výborného vína – on bieleho a ja červeného. Obdivuhodne sa vyznal aj v hudbe.

Jeho profesionálny príbeh sa začal v Levoči, rozvinul sa v Brne a svojím významom ďaleko prekročil hranice oboch miest i oboch krajín.

Ako učiteľ ovplyvnil niekoľko generácií neurológov a svojich žiakov viedol k tomu, aby sa pri klinickej práci neuspokojili iba s odpoveďou *ako*, ale neprestávali sa pýtať aj *prečo*.

Česká a slovenská neurológia v ňom stráca veľkú osobnosť. Jeho dielo však zostáva v pracoviskách, ktoré pomáhal budovať, vo vedeckých prácach, v jeho žiakoch a spolupracovníkoch, priateľoch a v pamäti tých, ktorí mali to šťastie poznať ho a pôsobiť s ním.

Milý Ivan, odpočívaj v pokoji.

Spomienky ďalších kolegov a priateľov
na prof. MUDr. Ivana Rektora, CSc., FCMA, FANA, FEAN,
nájdete na <https://www.solen.sk/sk/casopisy/neurologia-pre-prax>.

Prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc., FCMA, FANA, FEAN

doc. MUDr. Eva Feketeová, PhD.

Slovenská liga proti epilepsii

V osobe prof. Rektora našiel nový výbor Slovenskej ligy proti epilepsii, ktorý svoju činnosť začal v roku 2022, nielen významného odborníka a rešpektovanú autoritu, ale predovšetkým mentora, podporovateľa a priateľa. Od samého začiatku nám bol ochotný poskytnúť pomoc, deliť sa o svoje rozsiahle vedomosti a skúsenosti a svojou prirodzenou autoritou nás podnecovať v úsilí posúvať slovenskú epileptológiu na medzinárodnú úroveň.

V nasledujúcich rokoch nám významne pomáhal pri vzdelávaní slovenských neurológov venujúcich sa epileptológii. Podporoval našu účasť na tradičných medzinárodných kurzoch EPODES a svojimi cennými prednáškami a osobnou účasťou obohacoval spoločné odborné podujatia, akými boli epilepto-

logické kongresy či sympóziá Neurológia pre prax. Jeho prítomnosť na týchto podujatiach pre nás nebola iba odborným obohatením – bola aj povzbudením a prejavom jeho úprimného záujmu o našu prácu a o rozvoj epileptológie na Slovensku.

Mimoriadne sme si vážili jeho ochotu pomáhať aj v každom dennej klinickej praxi. Vždy bol pripravený diskutovať o zložitých pacientoch, podeliť sa o svoj pohľad a pomôcť pri hľadaní najlepšieho riešenia. Mnohým našim pacientom umožnil konzultáciu a následnú starostlivosť v Epileptologickom centre v Brne a svojimi skúsenosťami a ľudským prístupom významne prispel k ich liečbe.

Češť jeho pamiatke.

Ivan náš priateľ – Levočan

MUDr. Miloslav Dvorák, PhD.¹, MUDr. Dagmar Veselá, PhD.²

¹Neurologické oddelenie Spišská Nová Ves, Slovensko (emeritný primár)

²Neurologická ambulancia, Košice, Slovensko

S hlbokým zármutkom sme prijali správu o úmrtí nášho drahého a výnimočného priateľa, vedca, renesančného človeka Ivana, s ktorým sme spolu prežili množstvo krásnych chvíľ.

Niekedy v roku 1989 nás zoznámila moja sekundárna lekárka, MUDr. Patrícia Frimmelová, ktorá ho spoznala počas štúdia medicíny v Čechách. V tom období som pracoval na Neurologickom oddelení v Levoči.

Levoča bola Ivanovým rodným mestom, kde sa vždy rád vracal. V Levoči vyrastal, chodil do základnej školy, mal k nej hlboký vzťah a nikdy nezabudol na svoje korene. Možno práve tieto okolnosti boli základom našej dlhoročnej spolupráce v rámci česko-slovenských neuropsychiatrických dní. Bola to jeho myšlienka vytvoriť mosty medzi neurológiou a psychiatriou, medzi Brnom a Levočou. Za pomoci Ivana, Irenky Rektorovej a lekárov Spiša sme začali pravidelne, v dvojročných intervaloch, organizovať odborné podujatia v starobylej Levoči. Vďaka kontaktom dokázal osloviť a získať špičkových prednášajúcich. Počas pracovných dní neuropsychiatrie bola Levoča obohatená o účasť významných neurológov, psychiatrov, sexuológov, ako aj iných špecialistov. Ivanova vízia sa naplnila a po rokoch to bolo podujatie s neopakovateľnou atmosférou, kvalitou a plné priateľov. Oblúbený bol klub abnormálnych pohybov, neurokazuistiky a sexuologické prednášky. Tieto odborné podujatia vytvárali skvelý priestor na odborné dialógy, priateľské vzťahy, vytvárali sa nové pohľady a trendy diagnostiky a liečby. Vďaka podujatiu a Ivanovi sa narodilo nové dieťa, samostatná Neuropsychiatrická spoločnosť pri SLS na Slovensku. Ivan za uvedené zásluhy obdržal medailu a ocenenie profesora Leodegara Gígánka od neuropsychiatrickej spoločnosti. Pri tejto príležitosti predniesol laureátsku prednášku o vplyve hudby na ľudský mozog.

Ivan bol človekom s neobyčajnou energiou, rozhladenosťou a zvedavosťou. Svojím obrovským elánom dokázal nadchnúť lekárov a priateľov nielen z odborných kruhov. Počas konania neu-

ropsychiatrických dní bol nezanedbateľný i spoločenský program v historických skvostoch Levoče, koncerty v kostole sv. Jakuba, fakultatívne výlety do Slovenského raja. Na oplátku za všetko úsilie organizátorov pozval spišských neurológov na priateľské stretnutie v jeho dome na námestí Majstra Pavla v Levoči. Na Slovensku ho poznal každý neurológ a predpokladám, že on poznal väčšinu slovenských neurológov. Dokázal sa s každým porozprávať, zastaviť sa pri ňom. Úprimne sa zaujímal o ľudí, rozdával úsmev, pohodu a hlavne ľudskosť.

O vzdelanosti Ivana mi neprináleží hovoriť. Jeho každoročné návštevy v rodnej Levoči začínal spolu s manželkou návštevou neurologického oddelenia. Tam sme mali vždy nachystané video-kazuistiky, video EEG alebo demonštrácie pacientov. Rád nám rozvážne a v pokoji svojím pohľadom ukázal riešenie, alebo nás nasmeroval na správnu cestu. Stále sme cítili, že sa neurológii venuje s oddanosťou a ľudskosťou.

Milý Ivan, obdivovali sme Tvoju veľkú chuť do života a neustálu túžbu objavovať nové veci, Tvoje veľké srdce, zvedavú myseľ, dobrú náladu, optimizmus, organizačné schopnosti, a schopnosť inšpirovať ľudí v Tvojom okolí. Za tie roky sme sa stali rodinnými priateľmi. Nemôžeme nespomenúť naše opakované stretnutia u Vás v Brne a v Pikoviciach na Sázave, u primátora Levoče, u nás v Košiciach, všade nás sprevádzala Irena aj Tvoja dcéra Katka. Za spomienku stojí aj turistika v Slovenskom raji, Vysokých Tatrách, Spišskej Kapitule, Markušovciach, na Pieninách, ako aj na viacerých lyžovačkách. Ďakujeme Ti za zaujímavé a veselé príbehy z Tvojich ciest. Tvoje rozhovory o knihách, filmoch, histórii, gastronómii, náboženstve, vzťahoch, tanci, ale aj o tenise. Samozrejme ďakujeme Ti za možnosti byť opakované v Tvojej blízkosti a nasávať múdrosť, lásku a teplo, ktoré si rozdával okolo seba.

Budeš nám veľmi chýbať.